

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadóhivatal
Brassó, Kapu-utca 60. szám. — Telefon szám 177.
KLÓPIKTKSI DIJ:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Kétszáz évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.
Egyes szám ára 4 kr., kapuutó:
a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. urak üzleteiben.

Felolvasó szerkesztő
Dr. Vajna Gábor.
Szerkesztőség: Kapu-u. 60.
Ertekezhetni:
d. e. 8-9 és d. u. 2-4 óráig.
Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:
2 soros garmond-sor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr
3 soros garmond-sor 8-kr Nagyobb és többször i hirdetésnél
kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 k
bélyeg-díj fizetendő.
Nyitlatter sora 15 kr.
Hirdetések és nyitlatter cikkeik díja előre fizetendő.

A mai ünnep.

Brassó, márcz. 15.

Az 1848. évi márczius 15-ének évfordulóját ez évben az évforduló napján délelőtt 11 órakor ünnepelte meg a Vigadó nagytermében a «Brassói Magyarország Intéző Bizottsága»-val együtt a magyarság.

Sokan voltak, a kik az ünnepély órájának ezen megváltoztatása következtében kételkedtek az ünnepély sikerében. És nem is lehet tagadni, hogy a változás hatása nyilatkozott is, a mennyiben a közönség nem jött el oly nagy számban az ünnepélyre, mint más esztendőekben, midőn az d. u. 5 órakor tartatott meg. Mindazonáltal az ünnepély maga szépen és lelkesen folyt le és méltó helyet foglal el az 1848-ik évi márczius 15-ikének évfordulója alkalmából rendezett ünnepélyek sorában.

Már kora reggel nemzeti lobogók hirdették, hogy ünnepel a magyar. A Vigadó bejáratát is két gyönyörű zászló ékesítette.

Délelőtt 11 órakor rázendítette Galuska Gusztáv zenekara a «Magyar Ünnepi Emlék» című gyönyörű nyitányt, a melynek elhangzása után Moór Gyula főesperes, mint az ünnepélyt rendező Intéző Bizottság elnöke üdvözölte a közönséget és az ünnepélyt a haza és a király éltetésével megnyitotta.

Ezután Kolcsey «Hymnusa» következett, a melyet a «Brassói Magyar Dalárda» énekelt szépen és meghatóan, és a melyet a közönség állva hallgatott végig.

Most dr. Kovács S. János felső kereskedelmi iskolai tanár lépett elő és mondott egy eszmedus és magasan fennszármaló gyönyörű szép beszédet, a melyet a közönség többszörösen félbeszakított tetszésének zajos nyilvánításával, végül pedig szünni nem akaró tapsvihar kíséretében megéljenzett.

A beszéd után újból a dalárda éneke hangzott fel. A «Talpra magyar»-t énekelt el, gyönyörűen, meghatóan. Sok szem könnytől csillogott.

Majd dr. Kovács Béla szavalta el dr. Kiss Sándor «Fel a zászlót» című szép költeményét. A közönség lélekzétét is visszafojtva hallgatta a gyönyörű szavaltat, a melylyel dr. Kovács Béla újabb bizonyítékát szolgáltatotta annak, hogy a művészi előadás terén nem mindennapi tehetség. A szavaltat befejeztével óriási tapsvihar keletkezett, jelezve a közönségnek a szavaló által jól megérdemelt tetszését.

Ezután rázendítette a népzenekar a Kossuth-nótát, a melylyel a közönség ajkairól egyidoben hangzott fel a «Kossuth Lajos azt izente». Majd a «Tavaszmúlt» következett, mi g végül a Rákóczy-induló hatalmas accordjainak felhangzása alatt oszlott szét az ünneplő közönség.

Az ünnepélyen elhangzott beszédek a következőkben adjuk:

Moór Gyula főesperes megnyitó beszéde.

Mélyen tisztelt Ünneplő közönség!

Az idők nagy arja újból felvetette azt a napot, a melyet az 1848 dik évi márczius 15-dikének évfordulójaként ismer a magyar, a melyen szabadságának hajnalhasadását ünnepli, hozzá füzve minden lút és bánatot és minden örömet, minden megaláztatást és minden dicsőséget, a mely szabadságharcunkat megelőzte, kísérte és követte.

Tizenöt év óta mi is összegyülekezünk évenként ezen a napon és ünnepet szentelünk annak az emléknek, a mely nagygyá teszi e napot és lelkesé e napon a magyart és összeforunk azokban az édes-bus honfiai érzésekben, a melyeket szívünkben ez az emlékezet fakaszt.

Élnek még közöttünk és talán jelen is vannak e lelkesek, a kik e szokást meghonosították közöttünk. Nekik hálával tartozunk, a szokást pedig üdvösnek kell mondanunk még akkor is, ha más jelentősége nem volna e napnak, még akkor is, ha összegyülekezésünk csak önczél volna; mert eddigél ez a nap az egyetien, a melyen évenként mindnyájan összetalálkozunk, gazdag és szegény, öreg és ifju, barát és ellenség, hogy a félszázaddal ezelőtt kivillant káprázatos tény hőzzánk átszűrődő sugara-inak melegénél a honszerelemben minden érzésünk egy szent harmoniává olvadjon össze, erősítve nemzeti öntudatunkat, szelidítve az ellentéteket és aczélozva akaratun-

kat és elhatározásunkat a közös szent munkára a mely nemzetünknek és hazánknek java.

Az első márczius 15-dikén, a nemzet virága, az ifjuság bátran, merészen, lelkesen kezdeményezte ezt a szent munkát, úgy hogy a márczius 15-dike tulajdonképen az ifjuság eszményi lelkesedésének ünnepe.

Sokszor hallottam, hogy az idősebbek, a férfiak, koruknál és tapasztalataiknál fogva nem lelkesedhetnek úgy, a hogy az az ifjaknak szokása. És van igazság ebben a mondasban. De az ifjuság lelkesedésének egy mozzanata, az önzetlenség, mindenha követésre méltó példa lehet a férfiak számára is, a márczius 15-dike pedig ennél fogva figyelmeztetés mindazokra nézve, a kik a közügyért lelkesen tesznek.

Az a diadal, a melyet nemzetünk ifjusága e napon kivivott, vér nélkül szerezte meg az óhajtott eredményt. Jussan ez mindig eszünkbe valahányszor az 1848-dik évi márczius 15 dikének évfordulóját üljük. Ne legyen soha közöttünk se a közélet tusakodásainak sebesültje vagy épen halottja.

És ezt a kiméletet terjeszszük ki vallás és nemzeti égi különbség nélkül mindenkire úgy a mint a márczius 15-diki diadal áldásai is kiterjednek e_haza minden fiára. Nem hiszem, hogy igazán szerethetné az hazáját, a ki nem szereti annak minden fiát.

Valahányszor tehát összegyülekezünk az 1848-dik évi márczius 15-dike évfordulójának megünneplésére, legyen az alkalom a kölcsönös közeledésre, figyelmeztetés az önzetlen lelkesedésre és arra a kiméletre, a melylyel az elvek tiszta harcában egymásnak tartozunk.

És akkor hiszem, hogy évenként visszatérő ünneplésünk nem lesz pusztá külsőség, hanem lesz annak termékenyítő hatása és az meg fog látszani közéletünkön.

És akkor hiszem, hogy ez az ünnepély is évenként egy — egy téglá darab lesz azon magasztos elvek valóságának kiépítésében, a melyeknek oltarán minden ily alkalommal kegyelettel áldozunk.

És ezen hitben üdvözlöm a «Brassói Magyarország Intéző Bizottságának» nevében a Mélyen tisztelt Ünneplő közönséget, azon forró óhajtással, a mely e nagy napon kétszeres lelkesedéssel tölti el minden igaz hazafi kebelét: Éljen a haza! Éljen a király!

Dr. Kovács S. János tanár ünnepi beszéde.

Polgártársak! Polgártársnök!

Ma egy esztendeje ugyanezen falak között ülte meg Brassó magyarsága ötven éves fordulóját márczius 15-ikének, mint azon

napét, a mely születésnapja mostani szabad ságunknak és hajnalhasadása új alapokra helyezett alkotmányunknak, mely a rákövetkező ápr. 11-én nyerte szentesítését.

Azok, kik bajnokai voltak szabadságunknak, ujja teremtői alkotmányunknak, nagy részt már poraivá lettek annak az anyaföldnek, mely megtanít bennünket a szabadság szeretetére és az alkotmányunk mindenek fölötti tiszteletére. Azok pedig, kiket még az anyaföld háta hordoz, velünk, újabb nemzedékekkel együtt, élvezik gyümölcsseit a 48-diki nagy napok diadalmas küzdelmeinek.

Azóta szabadságunkat is, alkotmányunkat is halálos válság fenyegette. Olybá tettett, mintha iüstitté lettek volna ama nagy harcok és reformküzdelmek eredményei. De mint a phönix-madár új életre kelt hamvaiból, megerősödött, új védőbástyákat nyert úgy hogy bár csak most napjainkban is veszedelmes hasadék támadt alkotmányosságunk folytonosságában, de hála az égnek, mégis oly erősnek, oly megszilárdultnak bizonyult, hogy még csak csorba sem esett rajta a hónapokon át tartott hosszú és nehéz harcokban és ádáz csatákban.

Bizalom töltheti tehát el szívünket, hogy hazánk létének azon alapjai, melyeket a nagyok nagyjai 51 évvel ezelőtt vetettek, oly szilárd kősziklán nyugszanak, hogy rajta a pokol kapui sem veheték erőt, a mig hazánknak olyan királya lesz, ki az alkotmányt szentségnek tartja és olyan fiait, kik annak fontartásáért életüket — vérüket telteszik.

A 48-iki márcziusi napoknak és a nem sokára rá megindult élet-halálharcoknak egyik legemlékezetesebb és dicsfényvel koszoruzott alakja lesz idők végeiglen Petőfi Sándor, a szabadságharcz költője. Ebben az évben lesz ötven esztendeje annak, hogy költői óhajta szerint ott esett el a harc mezéjén a csata zaja, a trombitaharsogás és ágyudőrej közepett.

Magyarországszerte foly javában a készülődés, hogy a költő nevéhez méltó fénynyel üljék meg halálának ötven éves fordulóját. Az ünneplők sorából nekünk sem szabad kimaradnunk, kik hazánk délkeleti szögletében őrszemei vagyunk a magyar nemzeti állam eszméjének. Merem azért reményleni, hogy a brassói m. polgárság köztetszésével találkozom, midőn a mai ünnepen Petőfi halhatatlan emlékével foglalkozom, annál is inkább, mivel egyrészt aligha lesz többé alkalmunk leróni Petőfi emléke iránti tartozásunkat, másrészt mert lehetne-e szebb alkalmat választanunk erre márcz. 15-énél, Petőfi napjánál.

A dicsőséges napnak ezen emlékünnepeken kegyeletes szívvel emlékezünk meg tehát arról, a ki lelke vulkányszerű lelke volt márczius idusának, a kinek Talpra magyarrja mintegy a gyújtó szikrája volt a föllobbant hazaszeretet lángjának, a ki arra született, hogy dalnoka legyen szabadságharczunknak, és a kiról az volt elrendelve, hogy azzal együtt ő is sirba szálljon.

A nemzeti hála azt sugallja tehát szívünknek, hogy idézzük ma föl magunk elé Petőfi Sándort, kísérvük végig tüneményes pályáját attól kezdve, midőn népszerűségének tető pontjára emelkedik egészen addig, a midőn teljesül a legfőbb óhajta, hogy ott a csatasíkon folyjon az ifjúi vér ki szívéből.

Emlékezetének fölfrísítése rám nézve nem lesz nehéz feladat, mert hisz Petőfi alakja elevenen él minden magyar honfi szívében.

Letünőben levő századunk első tizedei ben, midőn az önkényes uralom elszibbasztotta a nemzetnek tenni vágyó erejét költők a nagy és dicsőséges mult tükrét állították a nemzet elé, hogy vigasztalást, reményt és lelkesedést öntsenek a csüggedt szívekbe. Midőn azonban a nagy Széchenyi István merész szavakkal azt hirdette, hogy Magyarországnak fényesebb lesz a jövője, mint sokszor emlegetett multja, a költők reményei egyre erősödő hittel fordult a jelen és fényesnek jósolt jövő felé.

A negyvenes években a nemzeti közérzet mind elégedetlenebb a jelennel és mind türelmetlenebbül sürgeti a korhad politikai és társadalmi viszonyoknak megújítását. A jelennel való elégedetlenségnek és a türelmetlen sürgetésnek legsajátosabb kifejezője, majd irányzója Petőfi. Kérlelhetetlenül elítéli a multat, kicsinyli a jelen törekvéseit és mint a sas a napfénybe, úgy tekint ő a fényes jövőbe.

Elmondja, hogy az Isten oly szép, oly szemet lelkét andalító országot adott a magyarnak, de ezer éven át, nem tett semmit, csak henyélt, csak áldicsóséggel lakott jól, úgy hogy ha jőne most halála, a történelemben csak azt olvasnák felőle :

Élt egy nép a Tisza táján

Századokig lombán, gyáván.

Keserű fájdalmában azt tanácsolja a tétlen nemzetnek, hogy hozza helyre a multban elkövetett hibáját és szorgalmas munkával biztosítsa főmáradását és dicsőségét.

Majd midőn minden téren lázas tevékenység váltja fel a fásult dermedést, midőn szárnyait kezdi emelgetni a magyar demokracia, Petőfi az ébredező demokracianak legelső és leghivatottabb költője lesz. A düledező rendi alkotmányt mind erősebben támadják. A köznép sorsa a földes uri önkény miatt egyre elviselhetetlenebbé válik. Sürgetve sürgetik mind a politikuskok, mind a költők a népek emberi jogokkal való fölruházását. Hogy maradhatott volna ki ezek sorából Petőfi, a népek töltőrekvő gyermeke, a népek őszinte lelkes barátja és minden zsarnoki önkénynek már egyéni tulajdonainál togra halálos ellensége? Harsogva zengi :

Még kér a nép, most adjatok neki! . . .
. . . A nép hajdan csak eledelt kívánt,
Mivelhogy akkor még állat vala;
De az állatból végre ember lett,
S emberhez illik, hogy legyen joga.
Jogot tehát, emberjogot a népek!
. . . az emberiség
Nagy szent nevében adjatok jogot,
S a hon nevében egyszersmind, a mely
Eldől, ha nem nyer új védoszlopot.

És a mig jogokat kér a nép számára, nem riad vissza a jogok véres kiküzdésétől sem, sőt lelkesedve hivatkozik Dózsa szellemére, melyet a tűz nem égetett meg, habár őt elis égették. Szent meggyőződése, hogy csak erőszakos megoldás fogja a társadalmat ujja alakítani s ekként a helyzetet megjavítani.

A nemzet és királya azonban zent egyetértésben találkozott. Másutt mindenütt vérkeresztségen ment át az alkotmány. Mi békés uton jutottunk a birtokába.

Mig mások hittel és bizalommal üdvözölték a hasadó hajnalt s örültek a békeséges megoldásból fakadó áldásoknak : addig ugyanazon időben két lángszellem véres napokról álmodik.

Az egyik kimondhatatlan aggodalmak és tépelődések közt tél-remeg a haza sorsa miatt; előre megérzi, hogy a hazafias tulzás forradalomba, polgárháboruba sodorja szeretve szerette nemzetét; a kétségbeesés majdnem az örülés szélére juttatja az a tudat, hogy az a folyó, melylyel a nemzeti trespédés

posványát akarta levezetni, mint válik dagadó, minden gátot elsöprő árrá, mely zavaros hullámaival összecsap minden alkotása fölött; a másik megittasul a tettvágytól, szabadságról, dicsőségről, nem sejtett, nem ismert tündérvöről álmodozik. Széchenyi és Petőfi ez a két lángszellem.

Széchenyi kétségbeesett erővel emel gátokat a fölbuzdult és partjain kicsapni készülő tevékenység árja, a népuralmi és tulzó magyarosító törekvések ellen. Az ó-szövetési próféták éleslátásával jósolja meg, hogy mint fog ömleni a polgárok vére, mint harczol testvér testvér ellen, mint dobja koczkára a nemzet az elemek elleni csatájában munkájának összes eredményeit.

Petőfi alig tudja féken tartani türelmetlen cselekvésvágyát. Mit neki az idők korlátja? Mit neki a viszonyok kuszáltsága? Ő a körülmények higgadt fontolgtatása helyett vak bizalommal egy nagy elhatározástól teszi függővé nemzete sorsát.

Nem hiába nevezték el a rómaiak a költőt vates névvel, a mely szó egyszerű mind jó st is jelent. Ilyen költő és jó Petőfi egy személyben. Legnagyobb nyomorusága napjaiban megsejti fényes jövőjét. Szerelmi boldogsága és merengései közepett élte napjának idő előtti leáldozását, a forradalom véres napjait, melyeknek eredménye azonban megmérhetetlen lesz : a népének boldogsága és szabadsága.

Még szó sincs sehol forradalomról, nyugtalanító hírek sem jönnek még Franciaország felől, mégis így énekel :

Sejtek, sejtek én valamit,
A jó Isten tudja, hogy mit,
De elég, hogy szól sejtésem . . .
Varrd meg azt a zászlót feleségem!

1846-ban *Egy gondolat bánt engemet . . .* cz. költeményének írásakor jósszemével már látja, mint kélnek tegyverre a világ összes népei, hogy lerázzák magukról a rabigát és kivivják függetlenségöket. Majd meg ugyan azon évben így fejezi ki lelkesült mámorát és harci kedvét :

Véres napokról álmodom,
Mik a világot romba döntik,
S az ó-világnak romjain
Az új világot megteremtik.

Csak szólna már, csak szólna már
A harcok harsány trombitája!
A csatajelt, a csatajelt
Zajongó lelkeim alig várja!

Örömmel vágom én magam
Föl paripámra a nyeregbe!
A bajnokok sorában én
Szilaj, jó kedvvel nyargalok be!

Petőfi egy töről fakadt a francia forradalom vezéreivel, kik nem csupán saját országuk, hanem egész Európa szabadságáért küzdöttek. Demokratizmusa nem éri be csupán a magyar nép felszabadításával, nemes hevében szét akarja osztani a szabadság és jog kincseit mindenütt, hol érző ember él : a világszabadság eszméiért is lelkesedik. Azt hirdeti magáról, hogy Cassius, Tell Vilmos és Desmoulins Kamil lelke szállt beléje és mint a költészetben, úgy a politikában is szerepet fog vinni. Ugy is lett.

A francia forradalom kitörése (1848. febr. 23) egész Európában jeladás volt az önkényes uralom eltörlésére és a népszabadság kivívására. A párisi események hallatára az Ellenzéki kör és az ifjuság Pesten is lázas buzgólkodást fejtettek ki a demokratikus eszmék érdekében, váltig azt hangoztatva, hogy : itt az idő, itt a kedvező alkalom, most vagy soha! meg kell tehát ragadnunk! A kör márczius 12-iki gyűlésében 12 pontba foglalta a nép szabadelvű kívánságait, hogy

aztán az országgyűlés elé terjessze; az ifjuság pedig a párisi ellenzéki lakomák példájára márcz. 19-ére nagy reformlakomákat tervezett. Erre az alkalomra írta Petőfi a «Nemzeti dal»-t márczius 13-án. A lakoma, az elmaradt, a dal azonban nevezetes szerepet játszott. Az ifjuság ugyanis a bécsi torradalom hírére lemondott a reformlakomáról, gyorsabban akart cselekedni, nagyszerűbbet akart véghez vinni. Márcz. 15-én, Petőfi, Jókai, Vasvári Pál s még néhány ifju megszaporodva az egyetemi ifjusággal a központi egyetem elé vonultak és lejátszódott az az örökemlékü jelenet, mely márczius 15-ét ünneppé teszi mindenha a magyar ember kalendáriumán. Minek mondjam el részletesen az ekkor történt eseményeket, úgy emlékezetünkbe vésődtek azok, hogy márczius 15-én szinte bennök élünk. Ki ne tudná, mily egeket verő hatása volt a tizenkét pontnak és a Petőfi elszavalta «Nemzeti dal»-nak? hogy vezette egy akarat a lelkes hallgatóságot, midőn a Landerer és Heckenast nyomdájához mentek, hogy a 12 pontnak s a dalnak kinyomtatása által a sajtót felszabadítsák? Mily fény és örömben uszott az nap és másnap Pest és Buda? Az ifjuság, de különösen Petőfi mindenütt ünneplés tárgyja volt; arcképét egyik könyvkereskedő kirakatában fényár közepett lelkesedve szemlélte az utcákon hullámzó közönség. Petőfinek tehát mint a mozgalom egyik vezetőjének, fő része volt a közlekedés fölébresztésében és a szellem szabad nyilatkozatát oly régóta és törvénytelenül leigázó cenzura eltörlésében. Nem ok nélkül volt ezért büszke e nap eseményeire és főleg a sajtószabadság kivívására, a melynek az ő «Nemzeti dala» egyik történeti okirata.

Miután az új alkotmány szentejítésével a népszabadság korlátai ledőltek, visszatér bizalma s hisz a nemzet erejében és fényes jövőjében.

Él a magyarok Istene, hazánkat
Átölelve tartja atyai keze.

Élni fogsz hazám, mert élned kell; dicsőség
És boldogság lésszen a te életed.

Az új alapokat nyert és új védoszlopokkal erősödött ország még békének örült, az ő költeményei már fegyverzajt visszhangoztak. Midőn pedig a történetek igazolták jóslatait s a függetlenségi harcz megindult, az események hullámaiba vetette magát, harczosa, dalnoka egyaránt volt világra szóló harczainknak.

Miként a görög szabadságharcokban meg volt a harci lelkesedésnek költője Tyrtaeusban: úgy meg volt a magyar függetlenségi háborúnak is a maga Tyrtaeus Petőfiiben. Midőn alig kivívott szabadságunkat fegyverrel kell megvédenünk, az első közt áll be a küzdők közé, a harczterre siet. Küzdeni akar azon eszméért, melyeket költeményeiben hirdetett.

A diadalmas csaták riadó öröme, a vesztett csaták sötét kétségbeesése szólal meg lantján, lelkesítése végig harsog a csatatéren, belehal a haldoklók hörgésébe, koszoruként fonódik Bemnek, a dicső lengyel hadvezérnek homlokára.

A harczban tetteleg is kitünteti magát. Imádott tábornoka maga tüzi mellére a vitézség érdemjelét.

Harci dalai ott készülnek a csatasíkon fegyverek csörgése, ágyuk bömbölése, trombiták riadása közepett. Azért, ha olvassuk a «Csatadala»-t, szinte látjuk, a mint trombitaharsogás és dobpergés közt megindulnak; szinte halljuk a golyók süvöltése, a kardok csengése, a buzdítás lelkes hangja,

a föl-föl hangzó «Előre!» Ime már sebesültek is vannak, de a hősök csak annál elszántabban rohannak a halálba: inkább ők vesszenek el, mint a haza.

Ha lehull a két kezünk is,
Ha mindnyájan itt veszünk is,
Előre!
Hogy ha el kell vészni, nosza,
Mi vesszünk el, ne a haza,
Előre!

A «Csatában» cz. dala a véres küzdelem közepébe vezet bennünket. Mintha az ég is figyelemmel kísérné a történeteket, hasonló tüneményeket látat: itt piros vér, ott piros sugár, itt füstgomoly, ott sötét felhő. Ropognak a fegyverek, bömbölnek az ágyuk. Mindez megrészegeti a költőt és vitézeit, szilaj lelkesedés, vak halálmegvetés közt támadnak az ellen soraira.

Szilaj lelkesedés
Foly bennem, mint tűzár,
A vörsszag és a füst
Megrészegete már.
Előre rontok én,
Ha élek, ha halok!
Utánam katonák,
Utánam magyarok!

A költő óhajta végzetszerűen beteljesedett. Ott esett el a harcz mezején, a fehéregyházi csatában Segesvár mellett 1849. jul. 31-én. Hamvai a hősök sírgödőben pihennek. Látomása nem csalt, de a holttestén át fújó paripák nem a kivívott diadalra szágultak! A magyar szabadság ellen küzdő Skariatín tábornok sírját már egy esztendő mulva megjelölte a fejedelmi hála. A szent világszabadságért meghalt hőskatonák, kissé későn bár, 48 év mulva, de mégis csak megkapták a nemzeti hálától a kegyelet jelét: a hálás utódoktól emelt oszlopot, fölötté turul-madár, csőrében honvédkard. S fenn a segesvári vár tornán ott áll a Petőfi szobra, Pantheonná téve azt a földet, mely sírboltul volt szánva.

Ötven éve lesz pár hónap mulva, hogy Petőfi szelleme elvesztette testi hüvelyét. Lángszelleme azonban örökké közöttünk van. Örökké halljuk az ötvenegy éve felhangzott Talpra magyart! Talpon vagyunk, mert cselekvésre hi a honfi kötelesség. Szabadok vagyunk, rablánczaink nincsenek már, új világ, új szellemélet támadt szerte a hazában, közös lett minden jog, közös minden kötelesség: de még sok, igen sok a tennivaló, míg elérjük, hogy egy nemzet, egy haza leszünk!

Hallgassuk meg tehát szózatát, zárjuk be lelkünkbe és kövessük:
Talpra magyar!

Belföld.

Brassó, márcz. 15.

A képviselőházban a múlt hétfőn megkezdett költségvetési tárgyalás általános vitája előreláthatólag rövid lesz. Valószínűség szerint még e héten kezdődik a részletes vita.

A Ház márczius 25-én kezdi meg a husvétii szünetet, mely április 5-ig fog tartani.

Szell Kálmán miniszterelnök e hét végén Bécsbe megy, hogy a királyi ház tagjainál és az idegen követknél és nagykövetknél bemutatkozzék. Hír szerint egyuttal újból felveszi az osztrák kormányfővel a tárgyalásokat.

A miniszterelnök kerületében Sztgottárdon az új választást márczius 23-ára tűzték ki.

Bácsmezgye szántovai községben 879

eddig róm. kath. sokáczt áttért a gör. k. vallásra és pedig a magyar prédikáció miatt, a mely nem volt, inyükre.

Külföld.

Brassó, márcz. 15.

A cseh alkotmányhú nagybirtokosság kommunikét adott ki, a melyben általában állást foglal a kormány ellen.

A belga királyné állapotáról kiadott orvosi jelentés szerint a gyógyulás halad.

A porta a leszerelő értekezletre vonatkozó legutóbbi orosz jegyzékre adott válaszában néhány alaki föntartással elfogadja a konferenciára való meghívást.

A spanyol katonák, kiket a harczterről haza hoztak, tüntettek és hátrálékos zsoldjukat követelték.

HIREK.

Brassó, márcz. 15.

— Nemzeti ünnepély. Mint már említettük lapunkban a brassói vasuti olvasó kör f. hó 18-án este 8 órakor a Kertsch Villában társasvacsorával egybekötve Nemzeti ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora a következő: 1. «Hymnus.» Éneklé a férfikar. 2. «Alkalmi beszéd.» Tartja Szávai Gyula. 3. «Márczius 15.» Szavalja Szende Gyula. 4. «Duette.» Éneklé Hirsch Gizella k. a. és Gyulai Lipót. 5. »Nemzeti dal«. Szavalja Jó Gábor. 6. »Szózat«. Éneklé a férfikar. A vacsora étlap szerint lesz. Érdeklődők szívesen látatnak.

— A tüzvész által sújtott ó-brassói iparos Nagy Géza kádár felségelyezésére újabb adakoztak: a brassói m. kir. posta és távirtda hivatal alkalmazottjai 20 frtot. Ehhez adva a lapunk tegnapi számában kimutatott 41 frt 35 krt, lesz a főösszeg 61 frt 35 kr. A brassói m. hir. posta és távirtdahiv. nemes adakozóinak névsorát lapunk holnapi számában közöljük. Adományokat szerencsétlenül járt iparos polgártársunk számára, a ki tél idején 8 kis kora gyermekkel hajlék és kereset nélkül maradt, szívesen elfogad a könyörületes szívü emberbarátoktól lapunk szerkesztősége.

— Agyonütötte a fa. Panicza Ferencz zajzoni lakos tegnapelőtt kiment az erdőre, hogy ottan fát vágjon. Favágás közben egy alá zuhanó fa maga alá temette és agyonütötte. A szerencsétlenül járt ember özvegyet és két gyermeket hagyott hátra.

— Kisiklott vasuti kocsi. A Brassóból mult hétfőn d. u. 3 órakor elindult tehervonatnak három utolsó kocsija ugyanaznap este — még eddig ismeretlen okból — Erked és Héjastalva állomások között a nyílt pályán kisiklott. — E miatt a tegnap reggel Budapest felől érkező személyvonat 1 és fél órát késett, mivel a pályán egymásra bukott három kocsi csak a déli órákra sikerült a vágányokra beemelni, — s így az utasoknak is a Brassóból küldött segély vonatra kellett átszállaniok. — A kocsi megrongálódásán kívül egyéb kár nem történt, mivel mindhárom kocsi üres volt.

— Az Erzsébet királynéért elrendelt gyász vége. Márczius 15-én ért véget a hat hónapi udvari gyász, melyet Erzsébet királynéért rendelték el. Az első két hónapban egészen mély gyász, a második kettőben mély gyász, a hat hónap utolsó harmadában pedig kisebb mély gyász volt elrendelve. Csütörtökön ér véget a harmadik periodus és a következő napon minden gyászjelet eltesznek.

Több mint ötven év óta sikerrel használtatik!

Az
ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az
Eszéki SZALVATOR-SZAPPAN
Valódi minőségben csakis mint eddig, ezentul is
ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J-féle

gyógyszertárában készül és megrendelhető.
Szeplőket és májfoltokat
valamint az összes bőrtisztítatlanságokat biztosan eltávolít.



1 tégely valódi Spitzer-kenőcs 30 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mozsdóvíz 40 kr.
1 drb. valódi Salvator-szappan 50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor
3 színben 50 kr. és 1 frt.
1 tégely kézpaszta 60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjegy el van látva és kéretik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni. 151 (1-20)

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénzintézet (részvénytársaság számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Mercator” ezimen: Eckstein Bernát hirdetési irodájába Budapest, V., Fürdő-utca 4. intézendők.

11 (1-50)



C. KLEMT,

ablakredőngyár **Braunau i. B.** ajánlja 6-szor kitüntetett újféle farollettait ablak redőnyeit és csavar tárlatvédőit.

Árjegyzék ingyen.

Ügynökök

privátvevőkhöz mindenütt kerestetnek.

BARABÁS DÁNIEL

ferfi-szabo

Brassó, Kapu-utca 6. sz.

II. lépcső. I. emelet.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy ujon berendezett műhelyemben készül a legdivatosabb

férfi- és gyermek-ruha

valamint minden e szakmába vágó munkák a leggyorsabban és pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Barabás Dániel
ferfi-szabo.

147 (1-5)

Olesó délebéd háznál és házon kívül

Értesítés!

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy a **Buza sor 8. sz. a.** Fabritius-féle helyiségben levő **vendéglőt** átvettem, a hol a *legjobb Marzell-féle borok* és mindig *frissen csapolt sör* méretnek ki.

Szives pártfogást kér

mély tisztelettel

BOLTRES E.

162 (1-3)

Olesó délebéd háznál és házon kívül.

Zona reggeli 7 kr.

Zona reggeli 7 kr.

Szabadalmazva:

Magyarország 15.377
Ausztria 48/1188
Németország 3761
Svájc 10382 stb.

Triumph-czipő Újdonság

a legjobb és legkényelmesebb a világon.



Czél szerű: urak, hölgyek, gyermekek és a katonaság részére.

Megszűnt a kényelmetlen fűzés és gombolás.

Egy érintés által fel- s levehető.

Egyedüli gyártó Magyarország, Osztr. és kelet részére:

Michelstädter S. E. és H.

Gyárak Bécs, Leitmischol, Wlaschim.

Egyedüli elárusítója

Brassóban, Kapu-u. 16. sz. alatti (Baross szálloda)
fiók-üzlete.

Utánvét mellett, vagy az összeg előleges beküldése után, minden állomásra portómentesen küldetik. Megnemfelelő árú bermentve becsereztetik. Árjegyzék abrakkal ingyen és bermentve. Megrendelésnél kérem a talp pontos hosszát velünk tudatni. Határozott árak minden talpban láthatók. Ismét elárusítóknak kedvezmény. Mindennemű javítás a legszolidabban és legolcsóbban eszközöltetik.

A legszolidabb és legpontosabb kiszolgálásról a n. é. közönséget előre is biztosítva, mély tisztelettel

STAUBER JOZSEF

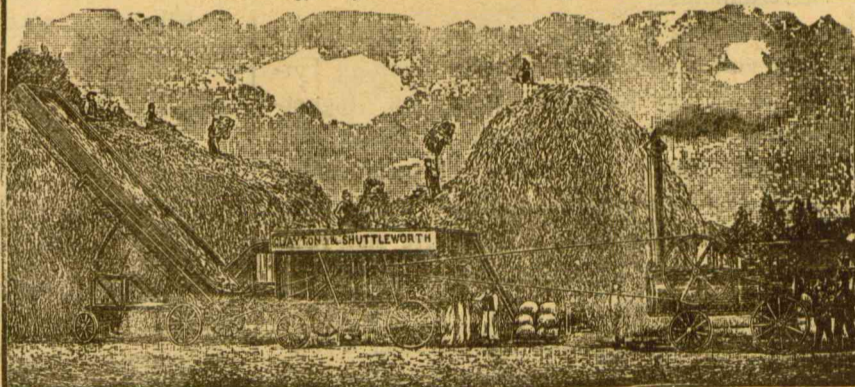
a fiók-üzlet vezetője

Brassó, Kapu-utca 16. (Baross szálloda).

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:



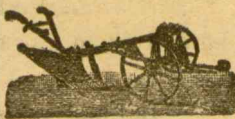
Locomobil és gőzesplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, továbbá járgány-eséplőgépek, lóhere-eséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.



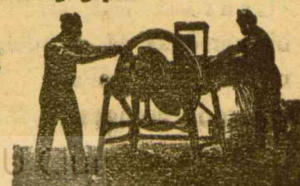
„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytetemes acéi-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.



Részletes árjegyzékek kiadatra ingyen és bermentve küldetnek.



Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és eséplőgép-gyára.